

Soltan Mahmyt Gaznalyňyň ogrulara goşulyşy hakynda hekaýat

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 21 январа, 2025

Soltan Mahmyt Gaznalyňyň ogrulara goşulyşy hakynda hekaýat

Soltan Mahmyt Gaznawynyň ogrulara goşuluşy hakynda hekaýat

Lybasyn üýtgedip, gijäň bir wagty
Soltan topar ogryň ýanynda bardy.

«Kim sen?» diýp, ogrular berdi sowaly.
Soltan diýdi: «Menem özüňiz ýaly».

«Beýle bolsa otur. Goý, häzir her kim
Näme başaryňyň gürrüňin bersin.

Diňläp aýdanlary ahyryna çenli,
Anyklarys näme peýda berjegni»

Olaň biri diýdi: «Ülpetler, meniň
Ýiti eşitgirliğim däl çakyň-çeniň.

Bir ýerden it sesin eşden badyma,
Düşünýäriň onuň diýýän zadyna».

Olaň ýene biri goşulyp söze,
Diýipdir: «Bir zady aýdaýyn size.

Birini bir gezek görsem, bolany,
Soň asyl-ha sypdynamok men ony!»

Üçünji ogry hem öz gezeginde,
Diýipdir: «Bar ökde zadym meniň-de.

Uzak gürlemäýin özüm hakda men,
Ýer gazmaly bolsa, şoňa ökde men».

Dördünji ogry-da diýipdir şonda:
«Bilseňiz, başgarak hünär bar mende.

Ynanyň, aýdamok üstüne goşup,
Meniň ys alyşym juda üýtgeşik.

Aşyk Mejnun Leýlisiniň geçenin
Bilenmiş diýýärler ysyndan ýeriň.

Menem haýsy ýerde hazyna baryn
Şol ýeriň ysyndan anyklaýaryn!»

«Meniňem başaryan zadyma garaň,
Syrtmak taşlamaga ussat men örän.

Başaryan duşmany atdan ýykmagy
Ýa ýüpden ýapyşyp, gala çykmagy».

Diýýär-de, başinji soňlaýar sözün.
ogrular soltana aýlaýar gözün.

«Biziň aramyza iň soňky gelen,
Niçik hünäriň bar? Gürrüň ber senem».

«Mende bir gudrat bar. Olam – sakgalym,
Bu syry illerden gizlin sakladym.

Ony bir silkemde, islendik adam
Halas bolar gutulgysyz beladan!»

«Şonuň ýaly kişi tüý gerek,
Saýlaýarys seni serdara derek.

Bize baştutan bol!» diýip, ogrular,
Köşgi talamaga küýlenýär olar.

Ählisi soltanyň yzyna düşüp,
Ugraýarlar diýip nirdesiň, köşk.

Şol wagt bir ýerden it sesi gelyär,
Ol eşitgir ogra habar äkelyär.

«Siziň araňyzda bar – diýip – soltan»,
Şol it üýrüp-üýrüp, gaýtalaýar kän.

Ogry bary işe girişýär bada,
Biriniň syrtmagy galgap howada,

Diwara dyrmaşyp başlaýar şol dem,
Beýlekileň bary oň yzy bilen

Köşge girip, hersi başarýan zadyn
Başlaýar, olara garaw ýok şadan.

«Ýurdy belet çapar» diýilýän gep bar,
Olar hazynany dessine tapýar.

Zat goýman, ählisin syryp-süpürýär,
Ummasyz baýlygy jantaýna urýar.

Soňra ogrulara hemsyrdaş bolman,
Olardan aýrylyp galypdyr soltan.

Ogrulaň mesgenin, sypatyn, adyn
Belläp, köşge tarap urupdyr ädim.

Daňdanlar – ukuda mahaly iliň,
Çagyryýar ýanyna wezir-wekilin.

Soň bir topar at-ýaragly nökerni
Çagyryp, ogrulaň ýaşaýan ýerni

Düşündirip, salgy beripdir anyk.
Nökerler ogrulaň gözlerni daňyp,

Öňlerine salyp olaň hemmesin
Südenekläp alyp gelýärler basym.

Tangyr ogry ony gören badyna,
Tanyş keşbi tiz salypdyr ýadyna.

Hakydada aýlap oň aýdan sözün,
Soňra soltan taýa öwürýär ýüzün.

«Ýadymda nämeler gürrüň bereniň,
Belli bize seniň gudrat-keremiň.

«Sakgalymy silkemde, islendik adam
Gutular – diýýärdiň – herki beladan».

Herimiz başaryan zadymyz etdik,
Ine, indem seniň nobatyň ýetdi.

Nämeüçin matlabňy gizlin sakladyň?
Ne sebäpden gymyldanok sakgalyň?» Goşgular